

Vår ref.:

11/2095- 14

Dato:

02.08.2012

Voss kulturhus oppfyller kravet til universell utforming

Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) hevdet at Voss kulturhus ikke oppfyller kravet til universell utforming etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 fordi kulturhuset mangler teleslynger i to kinosaler, i skranken til turistinformasjonen, i kultursalen og konferansesalen.

Voss kommune opplyste at det nylig var blitt tilrettelagt med teleslynger i kultursalen og i de to kinosalene. Det var ifølge Voss kommune også installert teleslynge i bibliotekskranken og i skranken for kulturhuset/ turistinformasjonen, samt i konferansesalen.

På denne bakgrunn mener ombudet at Voss kommune tilfredsstiller kravet til universell utforming med henblikk på de påklagende forhold.

Saksnummer: 11/2095

Lovgrunnlag: Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9

Dato for uttalelse: 29. juni 2012

Ombudets uttalelse

Sakens bakgrunn

Ombudet mottok 30. oktober 2011 en klage fra Hørselshemmedes

Landsforbund (HLF) Hordaland som hevdet at Voss kulturhus ikke oppfyller

kravet til universell utforming fordi kulturhuset mangler teleslynger i to kinosaler, i skranken til turistinformasjonen, i kultursalen og konferansesalen.

Voss kommune opplyste i brev til ombudet av 15. desember 2011 at det er blitt tilrettelagt med teleslynger i kultursalen og i de to kinosalene. I tillegg er det teleslynge i bibliotekskranken og i skranken for kulturhuset/turistinformasjonen.

Teknisk ansvarlig ved Voss kulturhus, Jonas Ødegård, opplyste til ombudet over telefon 21. juni 2012 at det også er blitt installert teleslynge i konferansesalen.

Rettslig grunnlag

Ombudet har kompetanse til å gi uttalelse om et forhold er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 3.

Denne saken reiser spørsmål om virksomheters plikt til å sikre universell utforming etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9.

Diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9 tredje ledd pålegger offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten en plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon.

Med universell utforming menes tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig, jf. § 9 andre ledd. Dette betyr at virksomhetens fysiske fasiliteter, som

skal benyttes av allmennheten, skal tilrettelegges på en slik måte at flest mulig får tilgang til de tjenester virksomheten tilbyr. Det er hovedløsningen som skal være gjenstand for tilrettelegging. Det vil derfor være i strid med bestemmelsen at det lages egne innganger, områder eller lignende for bestemte grupper.

Plikten til universell utforming rekker så langt det ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten, se § 9 tredje ledd. Ved den konkrete uforholdsmessighetsvurderingen vil den positive effekten og viktigheten av tilretteleggingen måtte veies mot kostnader og andre former for belastning tilretteleggingen medfører. Lovgiver har bestemt at det særlig skal legges vekt på:

1. tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer (nytte vs kostnad)
2. om virksomhetens funksjon er av offentlig art
3. de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen
4. virksomhetens ressurser
5. sikkerhetsmessige hensyn
6. vernehensyn

Dersom ombudet kommer til at det er en uforholdsmessig byrde å sikre universell utforming, betyr ikke det at virksomheten kan la være å foreta seg noe. Virksomheten er uansett forpliktet til å jobbe for best mulig tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 13 vil det være opp til innklagede å sannsynliggjøre at det ikke har forekommet diskriminering i strid med loven, dersom det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at diskriminering har skjedd.

Ombudets vurdering

Ombudet vil innledningsvis fastslå at Voss kulturhus er en virksomhet som har plikt til å sikre at virksomhetens hovedløsninger er universelt utformet etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9. Virksomheten har derfor plikt til å tilrettelegge de deler av virksomhetens lokaler som benyttes av allmennheten på en slik måte at flest mulig, uavhengig av individuelle forutsetninger, vil ha tilgang til virksomhetens tjenester og service.

Er Voss kulturhus universelt utformet?

Det første ombudet må ta stilling til er om Voss kulturhus tilfredsstillende kravet til universell utforming. Ombudet tar ikke stilling til om virksomheten som sådan er universelt utformet. Det ombudet skal ta stilling til er om de påklagede forhold vedrørende installering av teleslynger tilfredsstillende kravet til universell utforming.

Utgangspunktet er at manglende innstallering av teleslynger ikke vil være i tråd med kravet om universell utforming, da dette vil begrense tilgjengeligheten for personer med nedsatt hørselsevne.

Ombudet har merket seg Voss kommune sine opplysninger om at det er blitt tilrettelagt med teleslynger i kultursalen og i de to kinosalene. Det er ifølge Voss kommune også installert teleslynge i bibliotekskranken og i skranken for kulturhuset/ turistinformasjonen, samt i konferansesalen.

På denne bakgrunn mener ombudet at Voss kommune tilfredsstillende kravet til

universell utforming med henblikk på de påklagende forhold.

Konklusjon

Ombudet konkluderer med at de påklagede forhold ved Voss kulturhus ikke er i strid med kravene til universell utforming etter de foretatte utbedringer.

Oslo, 29.06.2012

Sunniva Ørstavik

likestillings- og diskrimineringsombud